

Tương Lai Mỹ 4 Năm Tới Của Tổng Thống Mới

Phạm Trần

Cuộc bầu cử Tổng thống Mỹ ngày 3/11/2020 đã khép lại, nhưng nước Mỹ sẽ đi về đâu trong 4 năm tới là câu hỏi ai cũng muốn biết, bất kể dương kim Tổng thống Donald Trump tái đắc cử hay Tổng thống mới Joe Biden lên cầm quyền.

KHI DONALD TRUMP TÁI ĐẮC CỬ

Trước hết, hãy dự đoán về chính sách đối nội và đối ngoại của Tổng thống Trump trong nhiệm kỳ hai. Ông Trump của 4 năm nhiệm kỳ đầu là người chủ trương “nước Mỹ trên hết” (America First) để ưu tiên bảo vệ quyền lợi Mỹ, không lệ thuộc vào những vị phạm nhân quyền của các nước đối tác.

Nước Mỹ dưới thời Donald Trump không còn hào hiệp bảo vệ an ninh miễn phí cho các nước trong khối NATO (North Atlantic Treaty Organization) và Canada, đã có từ năm 1949, hay gánh vác phí tổn trong Security Treaty với Nhật Bản, Úc Đại Lợi (Australia) và Tân Tây Lan (New Zealand (ANZUS), hoặc với Hiệp ước Quốc phòng song phương với Nam Hàn năm 1953 (The Mutual Defense Treaty with the Republic of Korea (ROK).

Hoa Kỳ hiện có khoảng 50,000 quân đồn trú tại Nhật, 35,000 quân tại Đức và lồi 28,000 quân tại Nam Hàn. Hàng năm, Nhật chi tiêu khoảng 2 tỷ dollars để mua sắm vũ khí của Mỹ và trả cho các phí tổn khác để chia bớt gánh nặng chi tiêu với Mỹ, trong khi chi tiêu của Nam Hàn khoảng 1 tỷ dollars.

Đối với Trung Quốc, Donald Trump đã tăng cường hoạt động của Hải quân Mỹ ở Á Châu-Thái Bình Dương để canh chừng sự bành trướng Quân sự và Chính trị của Trung Quốc, song song với cuộc chiến thương mại nhằm giảm thiểu tác động xấu đối với thâm thủng trong cán cân mậu dịch với Bắc Kinh.

Tuy nhiên, cán cân thương mại của Mỹ với các nước đã liên tiếp ở dạng “âm”. Theo thống kê, do hãng tin AP (Associated Press) công bố ngày 3/9/2020 cho thấy vào tháng Bảy (2020), số hàng Mỹ nhập cảng tăng 18.9 %, cao hơn tháng 6 khi chỉ số âm là 53.5 Tỷ dollars. Số “âm” mậu dịch trong tháng 7 (2020) của Mỹ là 10.9 %, tăng lên 231.7 tỷ Mỹ kim, trong khi trị giá hàng xuất khẩu của Mỹ, tuy có tăng nhưng cũng chỉ ở mức 8.1 %, hay 168.1 tỷ dollars.

Riêng với Trung Cộng thì nước Mỹ có số “âm” 31,6 tỷ Mỹ kim trong tháng 7/2020, hay tăng 11.5% so với Tháng 6.

Chính sách ngoại giao co cụm, không muốn Mỹ tiếp tục đóng vai “cảnh sát” Thế giới của chính quyền Trump đã khiến cho các nước Đồng minh lo ngại và băn khoăn liệu nước Mỹ có đến giúp , khi họ bị tấn công hay cứ đứng đưng đứng ngoài nhìn vào ?

BỔ ĐA PHƯƠNG

Bằng chứng là ông Trump, trong diễn văn trước Hội nghị APEC (Asia-Pacific Economic Cooperation) tại Đà Nẵng ngày 10/11/2017, đã cổ võ cho chính sách mậu dịch “song phương”, trái với lập trường “đa phương và hội nhập” của Chủ tịch, Tổng Bí thư đảng Cộng sản Trung Hoa Tập Cận Bình. Ông Trump nói:”Mỹ sẵn sàng phối hợp với từng lãnh đạo trong hội trường này hôm nay để đạt được thương mại cùng có lợi mang lại lợi ích cho cả nước bạn lẫn nước tôi. Đó là thông điệp mà tôi muốn truyền tải ở đây.

Tôi sẽ ký các thỏa thuận thương mại song phương với bất cứ quốc gia Ấn Độ - Thái Bình Dương nào muốn trở thành đối tác của Mỹ và sẽ tuân thủ nguyên tắc thương mại công bằng và có đi có lại. Điều chúng tôi không tiếp tục làm là tham gia vào những thỏa thuận lớn trói tay nước Mỹ, ảnh hưởng đến chủ quyền, cũng như khiến việc thực thi điều đó một cách có ý nghĩa trở nên bất khả thi trong thực tế...”

“...Từ hôm nay trở đi, chúng ta sẽ cạnh tranh một cách công bằng và bình đẳng. Chúng tôi sẽ không để nước Mỹ bị lợi dụng thêm nữa. Tôi sẽ luôn đặt nước Mỹ lên hàng đầu, như cách mà tôi mong muốn tất cả các bạn trong hội

trường này đưa tổ quốc mình lên trên hết.” (theo APEC-Việt Nam)

LẬP TRƯỜNG TẬP CẬN BÌNH

Trái với chính sách tự cô lập mình của Donald Trump, nhà Lãnh đạo Trung Hoa Tập Cận Bình đã nhiệt liệt cổ vũ hợp tác “đa phương” và “hội nhập toàn cầu” để mưu cầu phúc lợi cho các dân tộc.

Ông Tập nói:”Chúng ta cần thượng tôn chủ nghĩa đa phương cùng theo đuổi phát triển chung thông qua xây dựng các mối quan hệ đối tác, xây dựng cộng đồng chung vì tương lai của mọi người. Tôi tin rằng đây là điều cần phải làm. Đối mặt với những thay đổi sâu sắc trong kinh tế toàn cầu chúng ta nên dẫn đầu toàn cầu hóa kinh tế hay chỉ ngồi vức và do dự, bỏ lỡ cơ hội. Chúng ta có nên cùng nhau thúc đẩy hợp tác khu vực hay mỗi người, mỗi nước đi một đường. Đây là câu trả lời của chúng ta: chúng ta phải đi cùng với thời đại, đáp ứng được trách nhiệm của mình....”

“...Chúng ta cần tiếp tục thúc đẩy nền kinh tế mở có lợi cho tất cả mọi người, sự mở cửa mang lại tiến bộ còn đóng cửa khiến chúng ta ở lại phía sau, các nền kinh tế châu Á - Thái Bình Dương hiểu điều này quá rõ.” (APEC-Việt Nam)

Sau Đà Nẵng, ông Trump đến Hà Nội để chính thức thăm Việt Nam 2 ngày 11 và 12/11/2017.

Trong thời gian ngắn ngủi này, đoàn Mỹ đã tập trung vào ký kết các thỏa thuận thương mại trị giá 12 tỷ dollars với Việt Nam.

Trong tất cả các cuộc họp chính thức với Chủ tịch nước CSVN Trần Đại Quang (hồi đó), hay trong 2 cuộc thăm xã giao với Tổng Bí thư đảng Nguyễn Phú Trọng (trước khi ông Trọng kiêm luôn chức Chủ tịch nước, sau khi Trần Đại Quang qua đời năm 2018) và Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc, vấn đề nhân quyền và nhu cầu tự do dân chủ của người dân Việt Nam đã không được nói tới.

Trong Tuyên bố chung 14 điểm phổ biến trước giờ Donald Trump rời Hà Nội, hai bên chỉ ghi 19 chữ ngắn ngủi:”Lãnh đạo hai nước ghi nhận tầm quan trọng của việc bảo đảm và thúc đẩy quyền con người.”

Như vậy về cơ bản, Donald Trump sẽ tiếp tục theo đuổi chính sách ngoại giao không có những điều kiện tôn trọng nhân quyền trong các thỏa hiệp thương mại và kinh tế với bất cứ quốc gia nào, kể cả với đối thủ hàng đầu Trung Cộng.

Trên bình diện bảo vệ an ninh thế giới, nhiệm kỳ 2 của ông Trump cũng vẫn

không thay đổi đối với chính sách bành trướng chủ quyền của Do Thái trên các vùng đất tranh chấp với người Palestine và khối Ả Rập. Donald Trump sẽ tiếp tục sử dụng các biện pháp chế tài nhiên liệu và kinh tế với Iran để trừng phạt nước này không ngưng sử dụng các lò nguyên tử để chế tạo vũ khí giết người. Iran nói hoạt động nguyên tử năng của họ chỉ để phục vụ cho các mục tiêu hòa bình.

GỌNG KÌM THÁI BÌNH-ẤN ĐỘ DƯƠNG

Chính sách quốc phòng tầm xa của Mỹ cũng dự trù tiếp tục xúc tiến một liên minh an ninh giữa Mỹ với Ấn Độ, Nhật Bản, Úc Đại Lợi để đối phó với chính sách bành trướng quân sự và kinh tế của Trung Quốc ở khu vực Á Châu-Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương.

Hoa Kỳ cũng đã có tầm nhìn đến Việt Nam như một thành viên mới trong mắt xích ngăn chặn Trung Cộng ở Đông Nam Á, nhưng lại tự chế không công khai để tránh phản ứng của Trung Quốc.

Việt Nam biết rõ như thế nên đã tránh nói nhiều đến vấn đề tế nhị này, trong khi tiếp tục nhấn mạnh đến chính sách quốc phòng “4 không”, bao gồm: (1) Không tham gia liên minh quân sự; (2) Không liên kết với nước này để chống nước kia; (3) Không cho nước ngoài đặt căn cứ quân sự hoặc sử dụng lãnh thổ Việt Nam để chống lại nước khác. (4) Không sử dụng vũ lực hoặc đe dọa sử dụng vũ lực trong quan hệ quốc tế.”

Vì Việt Nam và Mỹ không có hiệp ước an ninh chung như Phi Luật Tân và Hoa Kỳ nên nếu bị Trung Cộng tấn công, hay đánh chiếm thêm các vị trí ở Biển Đông thì Hoa Kỳ không thể tự động can thiệp, nếu không có yêu cầu chính thức của Hà Nội.

Dường như biết được nhau quá rõ nên Trung Quốc đã khuyến cáo Việt Nam không nên “thả mồi bắt bóng” để quá thân thiện với Hoa Thịnh Đốn. Báo chí Trung Cộng và các Nhà bình luận của báo Hoàn Cầu, một ấn bản phụ của tờ Nhân Dân ở Bắc Kinh đã cảnh giác Việt Nam không nên có hành động “phản nghịch” nếu không muốn bị trừng phạt những đòn chí mạng về kinh tế và thương mại.

Tuy nhiên, từ một năm qua, báo chí Việt Nam đã tỏ ra phấn khởi để loan tin rộng rãi các hoạt động của tàu chiến và máy bay Mỹ đi tuần tra ở vùng biển Đông, đặc biệt theo dõi hoạt động của Hải quân Trung Quốc gần vùng Hoàng Sa.

Nhìn chung, đó là chính sách dự kiến ở Á Châu của chính quyền Trump nhiệm kỳ 2, nếu kết quả bầu cử ngày 3/11 (2020) xác minh ông chiến thắng. Về chính sách đối với Châu Âu, Donald Trump dự trù sẽ không thay đổi. Nhưng mối giao hảo sẽ tiếp tục ở trạng thái “bằng mặt nhưng không bằng lòng” trên các lĩnh vực an ninh chung và mậu dịch. Ngược lại việc ông công khai “thân thiện” với đối thủ của nước Mỹ, Tổng thống Nga Vladimir Putin, đã khiến cho nhiều Đồng minh Âu Châu nhăn mặt khó chịu, đặc biệt với Bà Thủ tướng Đức, Angela Merkel.

Trong lĩnh vực đối nội, chính quyền Donald Trump của nhiệm kỳ 2 sẽ cố gắng phục hồi nền kinh tế bị xuống dốc vì nạn dịch Covid-19, đồng thời sẽ có những chính sách nâng cao đời sống người dân Mỹ, tạo thêm công ăn việc làm và phục hồi an ninh nội địa là những việc làm nhằm bổ túc cho những “điểm sáng” trong di sản mà ông Trump hy vọng sẽ để lại trong lịch sử Hoa Kỳ.

TRƯỜNG HỢP JOE BIDEN

Đó với ông Joe Biden, một chuyên gia về Ngoại giao trong thời gian 36 năm là Thượng nghị sỹ và 8 năm làm Phó Tổng thống cho TT Barrack Obama, ông chủ trương phục hồi vai trò lãnh đạo của nước Mỹ ở Hoa Kỳ song song với vai trò lãnh đạo của Mỹ trên chính trường Quốc tế.

Trong bài diễn văn tại The Graduate Center at CUNY, City University of New York, in New York, ngày 11/07/2019,

ông Biden đã nói về “Tại sao Hoa Kỳ phải lãnh đạo” (Why America Must Lead Again. Joe Biden laid out his foreign policy vision for America to restore dignified leadership at home and respected leadership on the world stage.”)

Ông Biden cho biết khi là Tổng thống, ông ta sẽ cố võ cho an ninh và sự thịnh vượng và giá trị của nước Mỹ bằng cách thực hiện ngay lập tức những bước cần thiết để tái lập nền dân chủ của nước Mỹ và liên minh, bảo vệ tương lai kinh tế, lãnh đạo Thế giới để đối phó với những thách đố khẩn trương của toàn cầu.

(As president, he will advance the security, prosperity, and values of the United States by taking immediate steps to renew our own democracy and alliances, protect our economic future, and once more place America at the head of the table, leading the world to address the most urgent global challenges.)

Ông Biden cũng nói với nhân dân Mỹ rằng, dưới Chính quyền Biden, nước Mỹ sẽ lãnh đạo qua những việc làm cụ thể và vận động Thế giới để đương đầu với những hiểm họa chung không nước nào có thể một mình đối phó được, từ lĩnh vực thay đổi khí hậu đến vũ khí hạch nhân, từ chủ trương xâm lăng của nước lớn và nạn khủng bố xuyên quốc gia, từ chiến tranh kỹ thuật điện tử đến di dân ô ạt.

(In a Biden administration, America will lead by example and rally the world to meet our common challenges that no one nation can face on its own, from climate change to nuclear proliferation, from great power aggression to transnational terrorism, from cyberwarfare to mass migration)

Ngoài ra Joe Biden còn khẳng định sẽ tái lập những cam kết về nhân quyền và dân chủ quanh Thế giới.

(Revitalize our national commitment to advancing human rights and democracy around the world.)

Và, ông Biden, với tư cách Tổng thống, ngay trong năm đầu tiên, sẽ triệu tập và chủ trì một Hội nghị Quốc tế về Dân chủ để làm mới ý chí và chia sẻ trách nhiệm chung của các quốc gia trong Thế giới tự do. (President Biden will organize and host a global Summit for Democracy to renew the spirit and shared purpose of the nations of the Free World.)

Hội nghị thượng đỉnh này nhằm đem lại những cam kết mới của các nước trong 3 lĩnh vực : (1)Chống Tham nhũng; (2) Chống chủ nghĩa độc tài, kể cả an ninh bầu cử; (3) Phát triển nhân quyền tại mỗi nước và nước ngoài.

(The Summit will prioritize results by galvanizing significant new country commitments in three areas: (1) fighting corruption; (2) defending against authoritarianism, including election security; (3) advancing human rights in their own nations and abroad)

Theo nội dung diễn văn, ông Biden cho biết các Tổ chức Dân sự trên toàn cầu có chủ trương đi tiên phong trong việc bảo vệ các nền tảng Dân chủ cũng sẽ được mời tham dự Hội nghị này.

(The Summit will include civil society organizations from around the world that stand on the frontlines in defense of our democracies.)

KINH TẾ VÀ QUỐC TẾ

Về chính sách kinh tế, dự trù chính quyền Biden sẽ có những kế hoạch tạo thêm công ăn việc làm với những kích tố mới để phục hồi kinh tế đang tụt

hậu do hậu quả của dịch Covid 19 tạo ra khiến nhiều người Mỹ thất nghiệp và nhiều nhà buôn, tiệm ăn và công ty phải đóng cửa.

Ông Biden cũng phải phục hồi kỹ nghệ vận chuyển máy bay, xe lửa, xe bus đã bị đình trệ vì thiếu hành khách khi bệnh dịch chưa có cơ may bị ngăn chặn.

Nhưng ưu tiên số một và cấp bách của ông Biden, ngay sau khi nhận nhiệm vụ Tổng thống, là phải có giải pháp y tế hữu hiệu để giải quyết nạn dịch Covid 19 đang hoành hành ở nước Mỹ, nhưng chưa biết đến bao giờ mới chấm dứt.

Theo thống kê chính thức cho đến đầu tháng 11, nước Mỹ đã có trên 9 triệu người bị nhiễm bệnh và trên 230,000 người chết từ đầu năm 2020. Mỗi ngày, trong tuần lễ đầu tháng 11, đã có trên 90,000 người Mỹ mới bị nhiễm Covid 19, con số cao nhất Thế giới.

Về kinh tế đối ngoại, mậu dịch và quan hệ với các Tổ chức quốc tế, người ta dự đoán ông Biden sẽ đề nghị Hoa Kỳ gia nhập Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ Xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) đã được 11 nước, đứng đầu là Nhật Bản, tham gia chính thức ký kết vào đầu tháng 3/2018.

Hiệp ước này được thay thế cho Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP) đã được 11 nước tham gia ký kết tại thành phố Santiago (Chile), dưới thời Tổng thống Barrack Obama, trong đó Hoa kỳ đứng đầu. Nhưng vào tháng 1/2017, ông Donald Trump đã đơn phương rút Mỹ ra khỏi Hiệp định này.

Chính quyền Biden, rất có thể sẽ tái gia nhập Hiệp ước kiểm soát Khí hậu Paris, Tổ chức Nhân quyền, Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) và các Tổ chức khác mà chính quyền Trump đã rút lui vì ông Trump cho rằng, các Tổ chức này không hoạt động hiệu và tốn ngân quỹ đóng góp của Mỹ.

Tóm lại, trong chức vụ Tổng thống, ông Joe Biden sẽ “đảo ngược gần như toàn bộ các chính sách và quyết định đối ngoại và đối nội của Chính quyền Trump.

Riêng trong lĩnh vực Quốc phòng và bảo vệ an ninh nội địa, ít có chuyên gia nghĩ ông Biden sẽ có những chính sách mới táo bạo, nhất là kế hoạch chống lại sự bành trướng ảnh hưởng kinh tế và quân sự của Trung Quốc khắp nơi trên Thế giới qua sáng kiến Vành Đai và Con Đường ra đời năm 2013 (Belt&Road Initiatives) .

Đối với chính sách cố hữu lâu đời “không thân thiện” với Mỹ của chính quyền Nga, đặc biệt với cá nhân Tổng thống Vladimir Putin, một cựu trùm mật vụ KGB, thì ông Biden có nhiều kinh nghiệm hơn ông Donald Trump.

Đó là những dự đoán của nước Mỹ và người Mỹ trong 4 năm sắp tới đối với viễn ảnh ông Donald Trump hay Joe Biden sẽ là Tổng thống thứ 46 của Hiệp chủng Quốc. -/-

Phạm Trần
(11/2020)

Nguồn: <https://vietbao.com/p112a305628/tuong-lai-my-4-nam-toi-cua-tong-thong-moi>

www.vietnamvanhien.org

